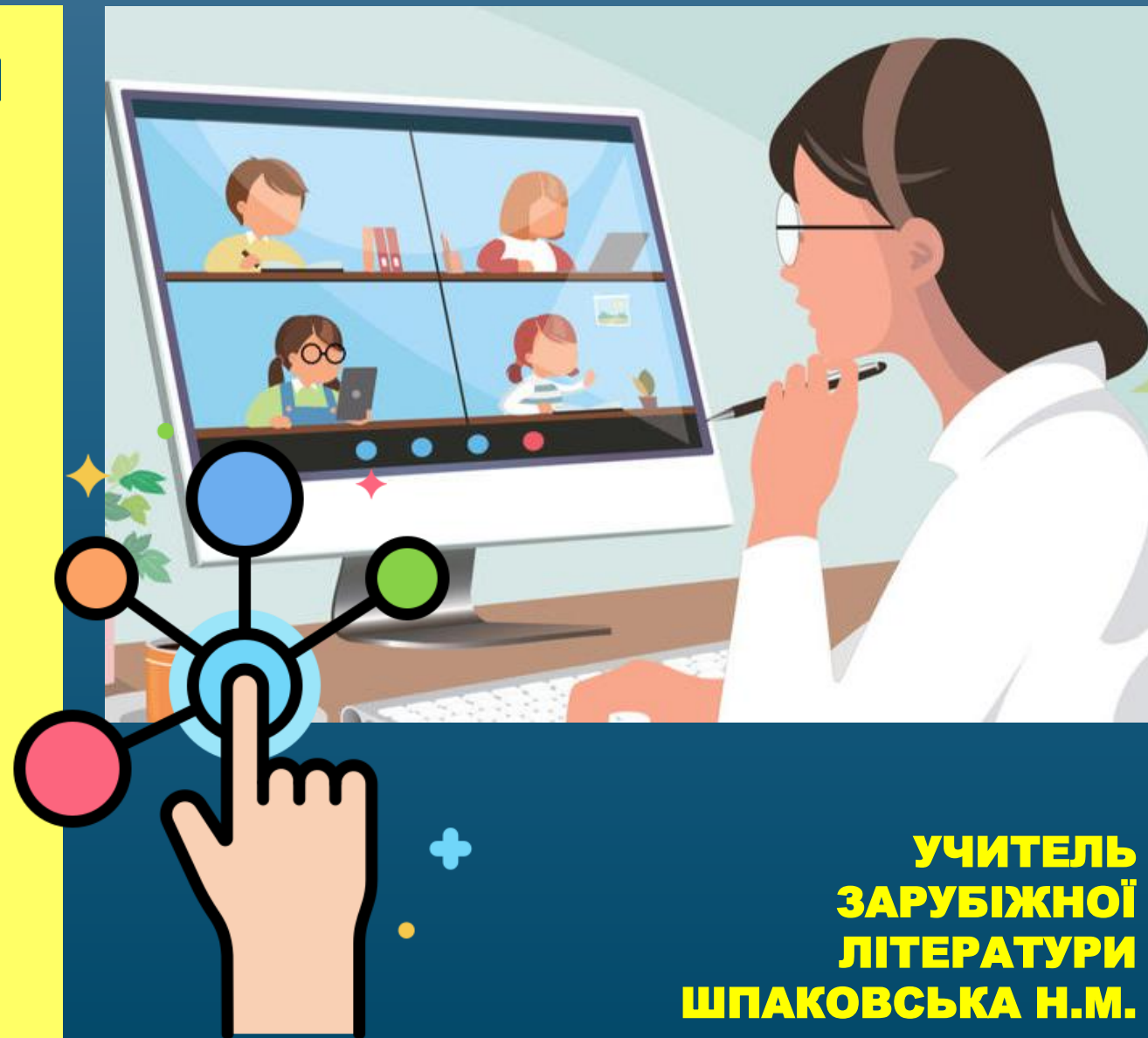

**Організація повторення
програмного матеріалу
за допомогою
інтерактивних методів
навчання
на уроках зарубіжної
літератури
з метою усунення
освітніх втрат**

**УЧИТЕЛЬ
ЗАРУБІЖНОЇ
ЛІТЕРАТУРИ
ШПАКОВСЬКА Н.М.**

ОДЕСЬКИЙ ЛІЦЕЙ № 55 ОДЕСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ

„Як захопити дітей наукою? Не розважити, не створити кількахвилинний WOW- ефект, а спровокувати на пошук і пізнання ". Оксен Лісовий

Шпаковська Ніна Миколаївна,
учитель- методист вищої кваліфікаційної категорії.
Педагогічний стаж - 35 років.

Запропонована презентація знайомить з інтерактивними стратегіями, методами, які використовую у своїй роботі для:

- активізації пізнавальної діяльності;**
- повторення навчального матеріалу;**
- психологічної підтримки учнів під час війни;**
- усунення освітніх втрат.**

ЩО ТАКЕ ОСВІТНІ ВТРАТИ?

Ірина Круть, очільниця
відділу шкільної освіти
УІРО

Про освітні втрати почали активно говорити у світі під час карантинних обмежень COVID - 19.

«Під втратами зазвичай розуміють недосягнення окремих результатів через відсутність або обмеження доступу до навчання. Мільйони дітей по всьому світу під час карантину не мали доступу до шкіл. Потреба по-іншому організувати навчання спричинила кризи в багатьох освітніх системах світу.» Ірина Круть - очільниця відділу шкільної освіти УІРО.

ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ ОСВІТНІХ ВТРАТ

В Україні освітні втрати зумовлені як пандемією, так і війною. Деякі фактори, що їх спричинили:

- вимушені перерви у навчанні ;
- знищені школи ;
- відсутність очного навчання;
- значні обмеження для дистанційного навчання;
- повітряні тривоги;
- нестабільність і непередбачуваність у постачанні електроенергії та проблеми з інтернетом.

Ці фактори є одними з головних викликів, які виникли перед українською освітою. Звісно, разом з іншими факторами, вищеперелічені призвели до освітніх втрат.

ЧИМ НЕБЕЗПЕЧНІ ОСВІТНІ ВТРАТИ?

Експерти попереджають: у час війни через різні проблеми діти можуть втратити мотивацію вчитися. А це у майбутньому позначиться на їхній кваліфікації, кар'єрі та зарплаті. Також важким буде процес відновлення навчання та адаптації до нових умов дітей - переселенців та біженців.

ОСВІТНІЙ
ОМБУДСМЕН
УКРАЇНИ

ЯК ОСВІТНІ ВТРАТИ ВПЛИНУТЬ НА ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ

Освітній омбудсмен:

Освітні втрати в Україні можуть становити більше одного року, як зазначає менеджер сектору освіти Світового банку, через поєднання тривалого закриття шкіл, пов'язаного з пандемією та війною. За оцінкою Світового банку, через таке тривале закриття шкіл результати навчання (HLO) можуть впасти з 481 до приблизно 451 бала, що нижче країн із найнижчими показниками в Європі.

<https://eo.gov.ua/yak-osvitni-vtraty-vplynut-na-ekonomiku-ukrainy/2022/06/10/>

Риси сучасного уроку зарубіжної літератури:

- дух творчих пошуків, широке залучення до навчального процесу;
- науковість;
- емоційність;
- раціональне використання методів та прийомів;
- застосування інноваційних технологій.

СХЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ПО УСУНЕННЮ ОСВІТНІХ ВТРАТ:

Виявити теми, в яких є освітні втрати (тести, контрольні роботи, опитування учнів тощо)

1

Організувати час для додаткової роботи над цими темами

2

Обрати форму додаткової роботи (консультація, додатковий час на уроці, додатковий урок (уроки) під час канікул та інші)

3

Підібрати найдієвіші методи і форми роботи, які сприятимуть швидкому вирішенню проблеми для конкретного класу, групи учнів або окремого учня

4

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПРОПОНОВАНОЇ СХЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ПО УСУНЕННЮ ОСВІТНІХ ВТРАТ:

За допомогою тесту, проведеного у 5 класі за темою „Е.Портер „Полліанна‘, з’ясовано, що тему засвоєно не у повному обсязі, враховуючи наступні результати для 27 учнів класу:

Високий рівень - 2 учні
Достатній рівень - 3 учні
Середній рівень- 6 учнів
Низький рівень - 8 учнів
Не писали- 8 учнів
Результативність- 40%

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ

Інтерактивне навчання - це навчання, яке відбувається за умови постійної активної взаємодії всіх учасників навчального процесу.

Організація інтерактивного навчання передбачає:

- моделювання різноманітних життєвих ситуацій;
- спільне вирішення проблем на основі аналізу обставин та відповідної ситуації.

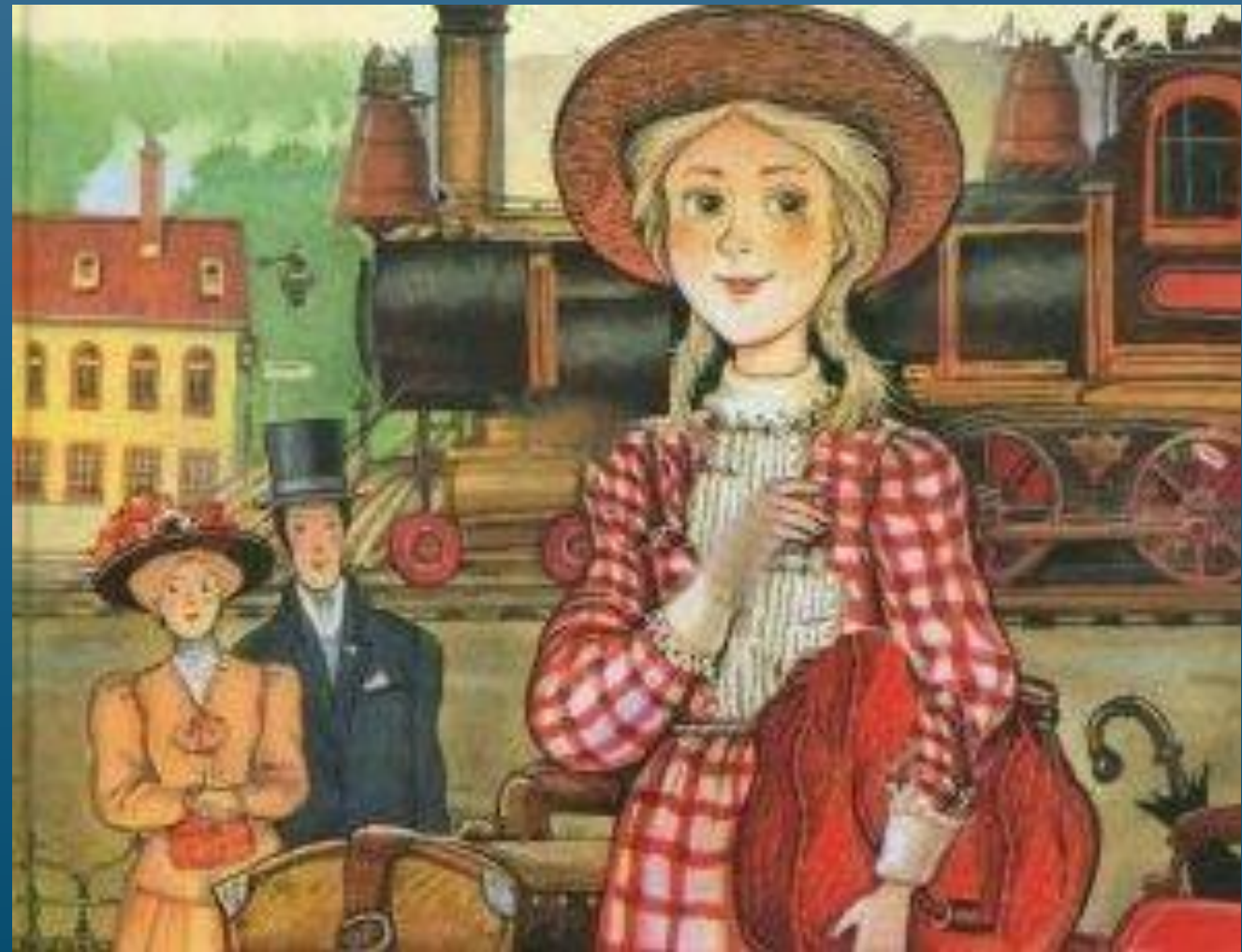
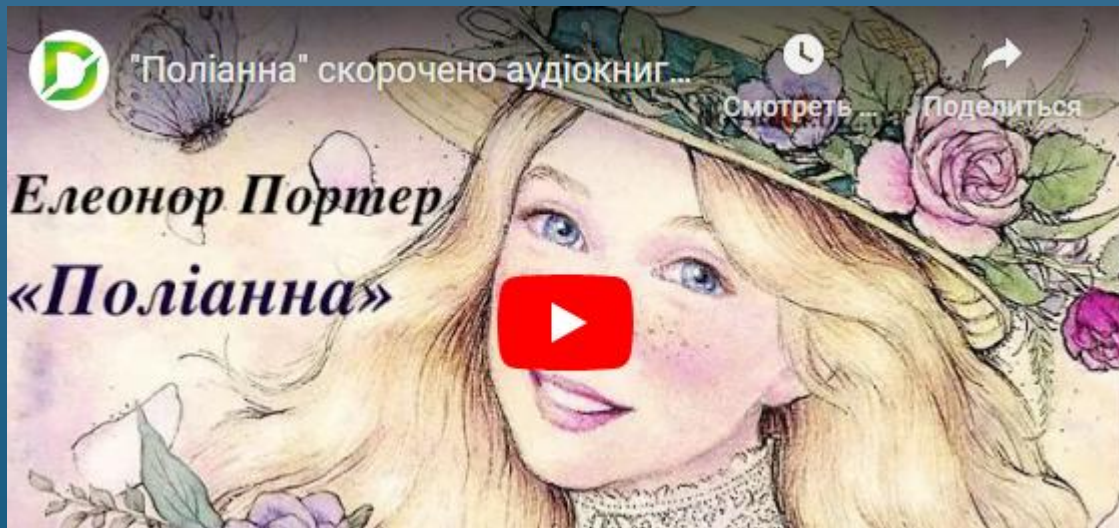
Термін «інтерактивний» англійського походження, означає «взаємодіючий».

ВИДИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ ДОПОВІДАЧЕМ НА УРОКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

- ❖ *інтерактивні технології кооперативного навчання* (робота в парах, робота в малих групах, «Діалог», «Коло ідей», «Акваріум»...);
- ❖ *інтерактивні технології колективно-групового навчання* («Мікрофон», «Незакінчені речення», «Мозковий штурм», «Аналіз ситуації», «Дерево рішень»...);
- ❖ *технології ситуативного моделювання* («Спрощене судове слухання», «Розігрування ситуацій за ролями»...);
- ❖ *технології опрацювання дискусійних питань* («Займи позицію», «Зміни позицію», «Дискусія в стилі телевізійного ток-шоу», «Дебати»...)
- ❖ *інформаційно-комунікаційні технології* (вправи з використанням QR-кодів, пазлів, хмар слів; Google-форми, кросворди, анаграми, тести у програмі Kahoot! та онлайн-платформи naurok.ua, vseosvita.ua);
- ❖ *творчо-розвивальні технології* (проектна технологія; навчальне дослідження (встановлення взаємозв'язків змісту твору з біографією автора, вплив суспільних подій на зміст твору, система використання художніх засобів); роль кольорової, числової символіки у художньому творі тощо);
- ❖ *технології критичного мислення*, які сприяють активному навчанню учнів.

ТВІР АМЕРИКАНСЬКОЇ ПИСЬМЕННИЦІ Е.ПОРТЕР „ПОЛІАННА”. ІНТЕРАКТИВНІ ПРАКТИКИ.

https://svitliteraturu.com/load/zarubizhna_literatura/5_klas_zar_lit/e_porter_pollianna_dopomoga_uchnju/35-1-0-636

ТВІР АМЕРИКАНСЬКОЇ ПИСЬМЕННИЦІ Е.ПОРТЕР „ПОЛІАННА”. ІНТЕРАКТИВНІ ПРАКТИКИ.

Цей твір в умовах війни дуже вразливо сприймається дітьми, екстремальна ситуація переживається не тільки героїнею твору Поліанною. Діти розуміють, що складні обставини життя можна і треба пережити. Важко, зі слізьми, з втратами - але можна! І таким прикладом для учнів стає маленька дівчинка, яка втратила всю свою родину, але залишилася чистою душею, допомогала всім, хто потрапляв у скрутне життєве становище.

ТВІР АМЕРИКАНСЬКОЇ ПИСЬМЕННИЦІ Е.ПОРТЕР „ПОЛЛІАННА”. ІНТЕРАКТИВНІ ПРАКТИКИ.

„Полліанна” (англ. Pollyanna) – роман - бестселер американської письменниці Елеонор Портер, опублікований 1913 р. Існує продовження книги „Полліанна дорослішає”.

Тема твору - розповідь про життя дівчинки - сироти, яка твердо запам'ятала науку добра від своїх покійних батьків.

Ідея - у житті завжди є привід для радості, навіть у найскрутнішу хвилину можна знайти для себе розраду, головне - мати для цього бажання.

ГРУПОВА РОБОТА В ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВАХ

I група

Провінційне містечко
Белдінгсвіль, яке
було **ДО** приїзду
Полліанни

Похмуре.
Ніхто тут не радів.
Відсутнє спілкування між міщанами.
Кожен жив своїм життям.
Мешканці міста не переймалися
чужими проблемами.

II група

Яким стало
містечко
Белдінгсвіль
ПІСЛЯ приїзду
Полліанни

Мешканці міста стають
веселими, усміхненими.
Спілкуються, підтримують одне
одного. Вдячні Полліанні за
її прекрасну науку.

«Гра в
радість»

Даємо відповіді на питання

Робимо висновки

«Гра в радість» докорінним чином змінила життя в місті, люди відчули перетворення «духу» Белдінгсвіля, почали проявляти позитивні риси характеру... «Гра в радість» створила диво прояву людяності й порозуміння...

КОЛО ДОБРИХ СПРАВ ПОЛЛІАННИ

Полліанна - міс
Поллі - змінила
долю на краще

Полліанна - Джон
Пендлтон-
подарувала
радість життя

Полліанна міс
Тарбел -
повернула радість
життя після смерті
доньки

Полліанна -
Ненсі -
допомогла
полюбити
своє ім'я

Полліанна
змінила
світ
навколо
себе

Полліанна - лікар
Чилтон- допомогла
порозумітися з
коханою жінкою

Полліанна -
місис Сноу -
навчила
любити життя
у всіх його
проявах

Полліанна -
преподобний Пол Форд
- допомогла усвідомити
його роль в житті
мешканців міста

Полліанна -
вдова Бентон -
поклала край
жалобі

Полліанна -
Джиммі Бін -
знайшла для
сироти нову
родину

ВПРАВА «МОДЕЛЮВАННЯ ЖИТТЄВИХ СИТУАЦІЙ» (ЗА РОМАНОМ Е.ПОРТЕР «ПОЛЛІАННА»)

Учням пропонується усно відповісти на запитання.

- «Гра в радість» - зерно успіху людини. Якби Полліаана приїхала в наше місто, чи хотіли б ви з нею зустрітись?
- Яке запитання ви задали б дівчинці?
- Як Полліанна поводи́ла б себе під час воєнного стану, знаходячись поряд з нами?
- Дуже важко пережити смерть батьків , рідних людей. А маленька дівчинка, попри важкий психологічний стан, «грає в радість», допомагає іншим людям. Що ви думаєте відносно такої ситуації?
- Які риси характеру ви хотіли б розвивати в собі, орієнтуючись на Полліанну?
- Якщо вас образили боляче і ви не заслуговуєте на це, як себе поводити?
- А як поводить себе в таких випадках Полліанна?
- Чому ми вчимося у неї?
- Який результат дає «гра в радість?»

Олександра Довгань „Полліанна”

ВПРАВА «КОЛЬОРОВИЙ КАЛЕЙДОСКОП» (ЗА РОМАНОМ Е.ПОРТЕР «ПОЛЛІАННА»)

Робота над образом Полліанни.

Дати відповідь на питання:

1. Якого кольору радість?
2. Що в портреті Полліанни схоже з сонечком?

(зчитуємо портрет дівчинки)

3. Демонстрація портретів Полліанни, які намальовані вдома.

4. Які кольори переважають в портреті Полліанни? Чому?

5. Підберіть епітети до портрету, який ви намалювали (наприклад: Полліанна: очі - голубі, волосся - каштанове, сукня - картата, інше).

Що означають кольори, які ви використали?

Значення кольорів:

Червоний - енергійність, активність, рішучість.

Помаранчевий - тепло і радість.

Жовтий - людяність і доброта.

Зелений - надія, оптимізм.

Синій - душевність.

Фіолетовий - багата фантазія та уява.

ВЕРНІСАЖ УЧНІВСЬКИХ РОБІТ

ВПРАВА «ЗНАЙДИ АНТИТЕЗУ» (ЗА РОМАНОМ Е.ПОРТЕР «ПОЛЛІАННА»)

Вправа пропонує учням навести приклади антитез з твору „Полліанна”.
Які герої мають такі риси характеру?

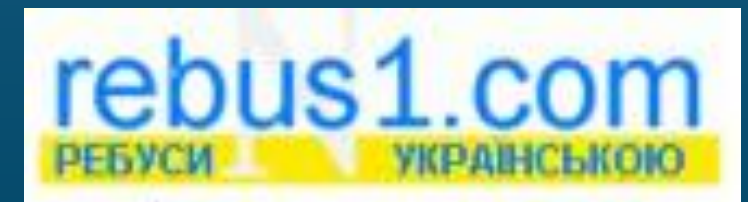
Добра - зла,
Весела - похмура,
Смілива - труслива,
Дорослі - діти.
Складіть речення,
використовуючи ці антитези.

ВЗАЄМОДІЯ ЧЕРЕЗ ІНТЕРАКТИВНІ ІНТЕРНЕТ-ЗАСТОСУНКИ

Перехід до змішаного та дистанційного навчання спонукає шукати взаємодії учнів один з одним та вчителя з учнями.

Дистанційне навчання не завжди передбачає спілкування в синхронному режимі, а тому найбільш оптимальним є використання онлайн-тестів, анкет, інтерактивних вправ, кросвордів та ігор.

ВЗАЄМОДІЯ ЧЕРЕЗ ІНТЕРАКТИВНІ ІНТЕРНЕТ-ЗАСТОСУНКИ

До прикладу, долаючи освітні втрати при вивченні роману Е.Портер «Полліанна», доцільно використовувати вже створені з цієї теми інтерактивні онлайн-завдання або створити їх за допомогою зручних застосунків .

Wordwall

Спільнота

Портер полліанна

84 результатів для «портер полліанна»

- Елеонор Портер "Полліанна"
Полліанна - сирота
Правильно, неправильно
автор Bayasvitlana
- Е. Портер "Полліанна"
Ігрова вікторина
автор Nataliemukan
- Елеанор Портер. «Полліанна»
Відповідники
автор Kninochka1961
- Елеонор Портер. "Полліанна"
Вікторина
автор Yanak0505

Wordwall

Ігрова вікторина
Е. Портер
"Полліанна"

Вікторина з кількома варіантами відповіді на час, з розвитком подій та бонусним раундом.

Е. Портер "Полліанна"
автор Nataliemukan

Список переможців

Позиція	Ім'я	Бали
1-й	Kochmar Diana Sb	2148
2-й	Nikita	2147
3-й	Kristina Makhmutova	2147
4-й	Ада	2117
5-й	Gregory	2087

Показати більше

0:25

Е.Портер вбачала своє покликання в тому, щоб

А писати книги для дітей;

Б залишити по собі добру славу;

В допомагати людям стати кращими;

Г мати гарну і затишну родину.

Оцінка x2 50:50 Додатковий час

1 з 12

0:21

Предметом гордості міс Поллі Гаррінгтон була...

А вихованість та добрі манери;

Б доброта та дружеські зв'язки з філософії;

В родина бібліотека та сімейні традиції;

Г порядність і вимогливість до всіх і в усьому.

Оцінка x2 50:50 Додатковий час

ГРУ ПРОЙДЕНО

Бали
1568

Список переможців
Показати відповіді
Почати знову

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПРОПОНОВАНОЇ СХЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ПО УСУНЕННЮ ОСВІТНІХ ВТРАТ (контроль):

Після проведення усіх етапів, вказаних у схемі «Організація роботи по усуненню освітніх втрат», отримано наступні результати тестування учнів:

Високий рівень - 6 учнів

Достатній рівень - 15 учнів

Середній рівень - 3 учні

Низький рівень - 0 учнів

Не писали - 3 учні

Результативність - 89%

ПРАКТИЧНЕ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАПРОПОНОВАНОЇ СХЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ПО УСУНЕННЮ ОСВІТНІХ ВТРАТ (результати):

Результативність:

- рівень навчальних досягнень учнів має позитивну динаміку;
- спостерігається зростання інтересу до літератури як до мистецтва слова;
- є збільшення читацької та творчої активності;
- посилення міжпредметних зв'язків: українська література (усне мовлення, читання вголос, відповіді на питання, творчі описи героїні, пейзажу та ін.), українська мова (розвиток мовлення, письмові творчі роботи, міні-твори, лист до літературного героя, портретна характеристика героя та ін.);
- покращення якості творчої роботи з обдарованими дітьми;
- визначення ефективності різних методів роботи для усунення освітніх втрат під час дистанційного навчання в період воєнного стану.

ПРАКТИЧНІ ПОРАДИ ВЧИТЕЛЮ ЩОДО ПРОВЕДЕННЯ УРОКІВ

Під час проведення онлайн та офлайн уроків для якісного засвоєння матеріалу учнями доцільно застосовувати наступні практичні поради:

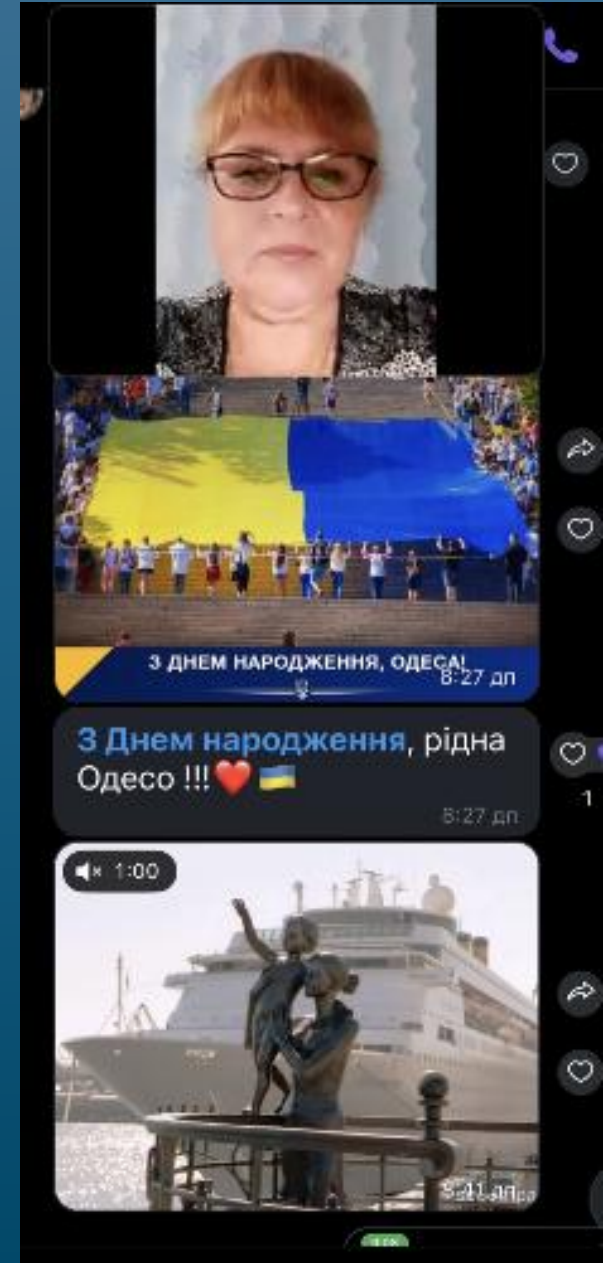
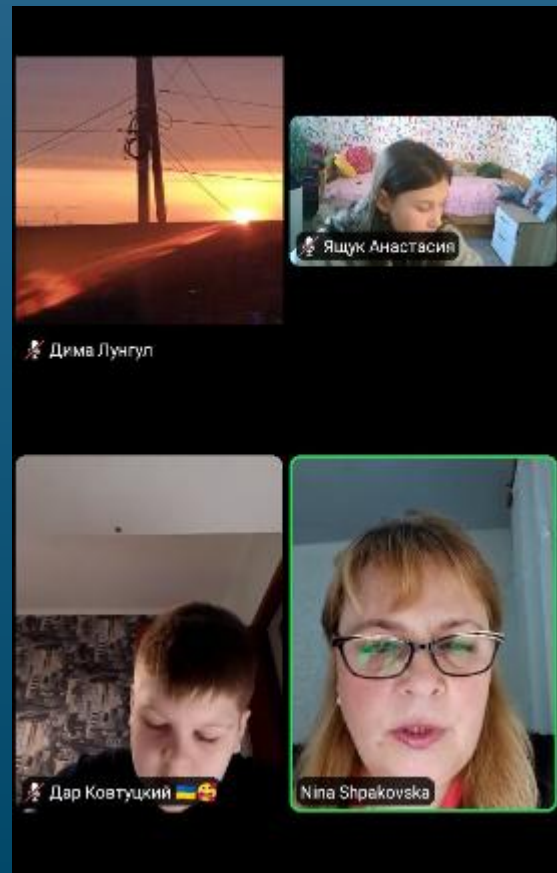
- розпочинайте урок з цікавого;
- використовуйте різні моделі навчання;
- змінюйте середовище навчання;
- створюйте різний контент;
- використовуйте цифрові технології;
- призначайте ролі;
- грайте та досліджуйте;
- відслідковуйте прогрес учнів;
- підтримуйте учнів;
- експериментуйте;
- взаємодійте з батьками.

ВИСНОВКИ

- ❖ Інноваційні технології найбільш дієві в умовах дистанційного навчання, дають високу результативність.
- ❖ Сучасні методи навчання допомагають адаптувати учнів до умов реального життя.
- ❖ Сформовані навички збільшують здатність самостійно оволодівати знаннями, творчо мислити.
- ❖ Вміння застосовувати здобуту інформацію у власному житті та знаходити варіанти виходу зі складних життєвих ситуацій – одна з найважливіших компетентностей «Вчитися впродовж життя».
- ❖ Ефективне застосування іноваційних технологій перетворює навчання на захоплюючий процес, є цікавим для учнів, позитивно налаштовує на отримання знань, формує ключові компетентності, дає безмежні можливості для вчителя психологічно підтримувати учнів в умовах воєнного стану.

Ми, вчителі, несемо велику відповідальність перед суспільством, перед майбутнім країни за знання, досвід та компетенції, які отримають діти - учні нашого ліцею, що є частиною системи Нової української школи.

НЕХАЙ НАШІ ДІТИ ЖИВУТЬ ПІД
МИРНИМ НЕБОМ І НЕХАЙ У НИХ
БУДЕ ЩАСЛИВЕ ЗАВТРА!

Джерела

1. **Цитати Оксена Лісового про освіту, науку та війну: добірка НУШ.** Електронний ресурс. Режим доступу: <https://nus.org.ua/articles/tsytaty-okseno-lisovogo-pro-osvitu-nauku-ta-vijnu-dobirka-nush/>
2. **"Поновити очне навчання": Лісовий розповів, як в Україні долатимуть освітні втрати.** Електронний ресурс. Режим доступу: https://znavshov.com/News/Details/lisovyi_rozpoviv_Yak_v_ukraini_dolatymut_osvitni_vtraty
3. Школи готові забезпечити вибір форми навчання дітей. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://suspilne.media/501343-skoli-gotovi-zabezpeciti-vibir-formi-navcanna-ditej-u-miskradi-rozpovili-akim-bude-nastupnij-navcalnij-rik/>
4. «Міністр освіти розповів, як компенсуватимуть освітні втрати школярів України». Електронний ресурс. Режим доступу: https://24tv.ua/education/yak-podolati-osvitni-vtrati-yak-kompensuvatimut-navchalni-vtrati_n2319490
5. **Освітні втрати та освітні розриви: у чому різниця та як долати?** Електронний ресурс. Режим доступу: <https://osvitoria.media/experience/osvitni-vtraty-ta-osvitni-rozryvy-u-chomu-riznytsya-ta-yak-dolaty/>
6. Як освітні втрати вплинуть на економіку України. Освітній омбудсмен України. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://eo.gov.ua/yak-osvitni-vtraty-vplynut-na-ekonomiku-ukrainy/2022/06/10/>
7. Лотоцька А., Пасічник О. Організація дистанційного навчання в школі. Методичні рекомендації. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/metodichni%20recomendazii/2020/metodichni%20recomendazii-dustanciyna%20osvita-2020.pdf>
8. **Державна служба якості освіти України. Навчання в умовах війни: як сформувавши в учнів уміння вчитися.** Електронний ресурс. Режим доступу: <https://sqe.gov.ua/uminnya-vchitisya-yak-bazova-kompetentni/>